

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารออนไลน์¹

ปิยวัช นาคเวียง²

จากการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสื่อลามกในสังคมออนไลน์ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสื่อลามกนั้นมีมาตั้งแต่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยมีการตราเอาไว้ในกฎหมายตราสามดวง การบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกในสมัยก่อนนั้นได้มีการบัญญัติไว้ในหลายฐานความผิด แต่ก็ไม่ใช่กฎหมายที่ควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์โดยตรง เนื่องจาก “ลามก” ในสมัยก่อนเป็นการใช้กับของสกปรก การกระทำที่น่ารังเกียจ น่าบัดสี หรือวัตถุทางเพศที่เป็นของสกปรก ต่อมาได้มีการบัญญัติกฎหมายลักษณะอาญา โดยได้มีการบัญญัติควบคุมสื่อลามกไว้ในมาตรา 240 ห้ามมิให้ผู้ใดนำรูปภาพ หรือสมุด หรือสิ่งใดอันมีลักษณะเป็นการลามกอนาจาร ออกขายหรือทอดตลาด หรือเอาของลามกอนาจารที่ว่ามีนั้นแสดงโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน นับว่ามีการกำหนดมาตรการที่เข้าใกล้สื่อลามกอนาจารออนไลน์มากขึ้น จนกระทั่งได้มีการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับวัตถุหรือสื่อลามกไว้ในหมวด 9 ในประมวลกฎหมายอาญา ในปี พ.ศ. 2500 ต่อมาสื่อสังคมออนไลน์ในยุคของการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามามีบทบาทและอิทธิพลเป็นอย่างมากทำให้สื่อลามกมีการเผยแพร่ส่งต่อกันอย่างง่ายดายจึงได้มีการบัญญัติควบคุมสื่อลามกในสังคมออนไลน์ขึ้น

มีการศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์ เพื่อเป็นกรอบในการศึกษาว่า มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์ปัจจุบันนั้นสามารถควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์ได้มากน้อยเพียงใด จากการศึกษาพบว่า มีแนวคิดเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารออนไลน์ แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพและข้อจำกัดสิทธิ แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพบนโลกอินเทอร์เน็ต แนวคิดเกี่ยวกับเด็กในการควบคุมสื่อลามกในสังคมออนไลน์ ทฤษฎีเจตจำนงเสรี ทฤษฎีการเลียนแบบ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ทฤษฎีการลงโทษ ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจและนำไปสู่การกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและการบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารออนไลน์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์กัลยา ตันศิริ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ตันศิริ และ รองศาสตราจารย์ภาศิริ บัวสุวรรณ

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของการนำมาตราทางกฎหมายมาใช้ควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์ ปรากฏปัญหาและอุปสรรคบางประการ คือสามารถจำแนกประเด็นปัญหาได้ดังต่อไปนี้

ปัญหาการครอบครองสื่อลามกเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น กล่าวคือ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 24) พ.ศ.2558 มาตรา 287/1 บัญญัติว่า “ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็ก เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษ...” ยังไม่มีความชัดเจนว่าการครอบครองสื่อลามกเด็กในรูปแบบของสื่อออนไลน์ เช่น ผู้ครอบครองมีรูปหรือข้อมูลอยู่ในหน่วยความจำ Cache จะถือว่ามีครอบครองด้วยหรือไม่ เนื่องจากแฟ้มไฟล์นั้นเป็นการดาวน์โหลดข้อมูลอัตโนมัติ และหากเป็นกรณีที่มีการลบข้อมูลไปแล้ว แต่ต่อมาได้มีการกู้ข้อมูลกลับคืนมา จะถือว่ายังมีการครอบครองอยู่หรือไม่ หรือบุคคลที่ซื้อสิทธิในการดูของผู้เป็นสมาชิกโดยชำระค่าเพื่อการเข้าถึงจะถือว่ามีครอบครองหรือไม่ จะเห็นได้ว่า การครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเป็นเรื่องที่ขาดความชัดเจนที่จะพิสูจน์ว่าอย่างไรคือการครอบครอง ทั้งอาจทำให้สับสนต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการจับกุมและปราบปรามการกระทำความผิด

ปัญหาการสืบสวนและสอบสวนจับกุมตัวผู้กระทำความผิดในสังคมออนไลน์เป็นไปได้ยาก กล่าวคือ แม้พระราชบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มาตรา 18 (1) – (8) ให้อำนาจเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนตามพระราชบัญญัตินี้การสืบสวนและสอบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดนั้น แต่การกระทำความผิดในสื่อสังคมออนไลน์ ผู้ใช้บริการมีจำนวนมาก ทั้งการกระทำความผิดเกิดขึ้นในหลายท้องที่ต่อเนื่องกัน ประกอบกับมีผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ทั่วทุกมุมโลก และการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารนั้นโดยส่วนมากจะมีการแจกบัญชีผู้ใช้ เพื่อให้บุคคลเข้าถึงสื่อดังกล่าว ทำให้ยากต่อการสืบสวนสอบสวน และหลายครั้งที่จับผู้กระทำความผิดคนหนึ่งได้ แต่ผู้กระทำความผิดคนอื่นที่ใช้บัญชีเดียวกันก็จะลบข้อมูลออกไปที่สุดแล้วก็ไม่ได้ตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ทั้งตัวเจ้าหน้าที่เองก็ยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ในขณะที่ผู้กระทำความผิดนั้นมีความรู้เป็นอย่างดีในการหาช่องทางในการกระทำความผิด ส่งผลให้การควบคุมสื่อลามกอนาจารออนไลน์ไม่มีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอและยังคงมีการเผยแพร่อยู่ในโลกออนไลน์โดยทั่วไป

บทลงโทษผู้กระทำความผิดการหลอกลวง เพื่อให้ได้มาซึ่งภาพลามกอนาจาร แล้วเผยแพร่ภาพเหล่านั้นเพื่อเรียกเก็บเงิน หรือแม้แต่เรียกเก็บเงินจากบุคคลผู้ถูกหลอกลวงดังกล่าวข้างต้นนี้ เพื่อแลกกับการไม่เผยแพร่ภาพหรือวิดีโอที่ได้บันทึกไว้การแพร่ภาพหรือวิดีโอที่ได้มาจากการหลอกลวงลักษณะลามกแบบ

ออนไลน์ยังคงมีช่องว่างของกฎหมายที่กำหนดอัตราโทษสำหรับการกระทำความผิดยังคงมีอัตราโทษที่ค่อนข้างต่ำ และเป็นการกำหนดไว้โดยรวมอันเป็นลักษณะทั่วไป เมื่อเทียบกับความเสียหายที่กระทบถึงจิตใจของเหยื่อ ที่ต้องถูกซ้ำเร้าจิตใจตลอดไปตราที่ภาพหรือวิดีโอดังกล่าวยังคงเผยแพร่ในโลกออนไลน์ มาตรา 14(4) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มีอัตราโทษค่อนข้างต่ำ อีกทั้งอัตราโทษตามมาตรา 14(4) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ใช้กับผู้กระทำความผิด โดยไม่มีการแบ่งแยกสำหรับการกระทำความผิดที่ฝ่าฝืนไม่ว่าจะเป็นบุคคลใด และมีการนำไปใช้กระทำความผิดในแบบใด จึงควรมีมาตรการทางกฎหมายอื่น ๆ ในการควบคุมและป้องปรามการกระทำความผิดเพื่อให้สามารถควบคุมสื่อลามกได้อย่างมีประสิทธิภาพและไม่ฝ่าฝืนต่อกฎหมาย

ปัญหาการระงับปิดกั้นสื่อลามกอนาจารออนไลน์กล่าวคือ แม้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2560 มาตรา 20 จะให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานแสดงพยานหลักฐานยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อปิดกั้นสื่อลามกอนาจารออนไลน์ แต่หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องต่อศาลของเจ้าพนักงานนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 พ.ศ. 2560 ซึ่งยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะลามกในการควบคุมและกำกับเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต

จากการศึกษาค้นคว้า ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมสื่อลามกในสังคมออนไลน์ ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะ คือ

1. ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองสื่อลามกอนาจารออนไลน์

1.1 ควรเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาให้ชัดเจนเกี่ยวกับการครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กในระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อที่จะไม่ให้เกิดการตีความที่แคบหรือกว้างจนเกินไปและไม่ให้เกิดความสับสนแก่การบังคับใช้กฎหมาย เพราะบริบทของการครอบครองรูปแบบอินเทอร์เน็ตสื่อสังคมออนไลน์นั้นไม่ได้จำกัดอยู่เพียงสื่อสิ่งพิมพ์ที่สามารถจับต้องได้เท่านั้น แต่หมายรวมถึงข้อมูลที่อยู่ในระบบอินเทอร์เน็ตไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์หรือข้อมูลดิจิทัลที่ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของ แต่เพียงมีอำนาจควบคุมเหนือสิ่งนั้นและสามารถเรียกดูข้อมูลสื่อลามกเด็กนั้นได้ตามความต้องการก็ถือว่าเป็นการครอบครองได้เช่นกัน แต่ในสื่อออนไลน์นั้น เป็นเรื่องที่ยากมากของการครอบครอง และควรกำหนดความรับผิดชอบให้

ครอบคลุมไปถึง การเป็นสมาชิกเพื่อดูสื่อลามกเด็ก ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิดช่องว่างของกฎหมายและสามารถที่จะควบคุมสื่อลามกในสื่อออนไลน์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1.1 เพิ่มเติมข้อความในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287/1 วรรคสามดังนี้ “การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กตามวรรคหนึ่งให้หมายความถึง การครอบครองที่บุคคลนั้นมีสิทธิเข้าถึง หรือควบคุมเหนือสื่อเหล่านั้นโดยแท้จริงไม่ว่าจะมีการยึดถือหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าเป็นข้อมูลที่จัดเก็บในคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ หรือในลักษณะอื่นใดที่สามารถแปลงมาสู่ภาพให้มองเห็นได้ รวมถึงรูปภาพฟิล์ม วิดีโอ รูปภาพคอมพิวเตอร์หรือรูปภาพที่สร้างขึ้นโดยใช้คอมพิวเตอร์ หรือโดยวิธีอื่น ทั้งนี้ คำนึงถึงระยะเวลาเข้าถึงและพฤติการณ์สำหรับการเข้าถึง เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าไม่รู้ว่าสิทธิเข้าถึงสื่อเหล่านั้นมีอยู่”

1.1.2 เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287/3 โดยมีข้อความดังต่อไปนี้ “ผู้ใดเข้าเป็นสมาชิกสื่อออนไลน์ใด เพื่อเข้าถึงสื่อลามกอนาจารเด็กผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อแสวงหาประโยชน์ทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยที่รู้หรือควรจะรู้ว่าสื่อออนไลน์นั้นมีสื่อลามกอนาจารเด็ก ”

“บุคคลตามวรรคก่อนให้หมายความรวมถึงผู้ที่เข้าเป็นสมาชิกโดยไม่จงใจแต่หากรู้แล้วนิ่งเฉยไม่คัดค้าน”

2. ประเด็นปัญหาปัญหาเกี่ยวกับการสืบสวนและสอบสวนเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิด ในการดำเนินการเอาตัวผู้กระทำความผิด หรือค้น เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานจากผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์พ.ศ.2550 ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการค้นไว้โดยเฉพาะ การใช้อำนาจค้นในสถานที่อันเป็นเคหสถานของผู้กระทำความผิดจึงคงต้องอ้างอิงการใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 92 และมาตรา 96 เพื่อเข้าไปค้นและเข้าถึงข้อมูลคอมพิวเตอร์ซึ่งก็อาจจะไม่ทันการณ์ เพราะพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับความผิดดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ สามารถโยกย้าย ลบ หรือทำลาย ได้โดยง่าย ดังนั้นควรที่จะกำหนดวิธีการ ขั้นตอนที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถรวบรวมพยานหลักฐาน หรือจับกุมผู้กระทำความผิดได้อย่างทันทั่วทั้งที่เพิ่มประสิทธิภาพในการปราบปรามผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ ให้กระทบถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างน้อยที่สุด ควรเพิ่มข้อความพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 เป็นมาตรา 19/1 ดังนี้ “ในกรณีมีหลักฐานตามสมควรและมีเหตุฉุกเฉินอย่างยิ่ง การใช้อำนาจของเจ้าพนักงานตามมาตรา 18(4)(5)(6)(7)(8) ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจค้นเคหสถานหรือเข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจยึดเท่าที่จำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐาน เนื่องจากจะเป็นการเนิ่นช้าจะทำให้พยานหลักฐานถูกทำลายลบทิ้ง

เปลี่ยนแปลง แก้ไข และให้บันทึกถึงเหตุที่เข้าค้นโดยละเอียดให้ศาลทราบภายใน 48 ชั่วโมงถึงเหตุที่ไม่สามารถขอยกฟ้องจากศาลได้

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทลงโทษผู้กระทำความผิด ควรเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 บัญญัติเพิ่มข้อความ เป็น มาตรา 14/1 ดังนี้

มาตรา 14/1 “ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีลักษณะลามกโดยการถ่ายทอดสดผ่านอินเทอร์เน็ต โดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือช่องทางการสื่อสารแบบอื่นใดซึ่งประชาชนเข้าถึงได้ อันทำให้ผู้นั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ควรเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 บัญญัติเพิ่มข้อความ เป็น มาตรา 14/2 ดังนี้

มาตรา 14/2 “ผู้ใดนำเข้าข้อมูลตามมาตรา 14(4) โดยข้อมูลนั้นเกิดจากการหลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือโดยไม่ยินยอม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท

หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการกระทำเพื่อหากำไรต้องรับโทษหนักขึ้นกึ่งหนึ่ง

หากการกระทำความผิดดังกล่าวกระทำต่อเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

หากการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นเหตุโดยตรงให้บุคคลผู้ถูกหลอกลวง บังคับ ชูเชิญ หรือโดยไม่ยินยอม นั้นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษประหารชีวิต

4. ปัญหาเกี่ยวกับการระงับการเผยแพร่สื่อลามกในสังคมออนไลน์ มีข้อเสนอแนะคือควรเพิ่มเติมขอบเขตของเนื้อหาลามกที่ขัดต่อความสงบความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ประกอบประกาศกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 พ.ศ.2560 ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางแก่คณะกรรมการกลั่นกรองข้อมูลคอมพิวเตอร์ในการใช้อำนาจกลั่นกรองเนื้อหาที่ไม่กระทบต่อเสรีภาพของบุคคลเกินสมควร โดยอาจมีการกำหนดจำแนกเนื้อหาออกเป็นลักษณะดังนี้

(1) เนื้อหาที่มีลักษณะยั่วความรู้สึกถึงแสดงถึงความไร้การมรรยาทที่ทำให้รู้สึกหรือกระตุ้นความต้องการทางเพศ

(2) เนื้อหาที่แสดงถึงการกระทำอันลักษณะโป๊เปลือยให้เห็นถึงอวัยวะเพศหรือสิ่งใดที่สามารถเห็นได้ในลักษณะทำนองเดียวกันนั้น

(3) เนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะหรือการกระทำในทางเพศที่เห็นได้อย่างชัดเจน

(4)เนื้อหาที่มีความรุนแรงในทางเพศ การมีความสัมพันธ์กันระหว่างบุคคลในครอบครัว
การมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก หรือแม้กระทั่งคนกับสัตว์ก็ตาม

(5)เนื้อหาที่มีกิจกรรมทางเพศความรุนแรงและโหดเหี้ยม

(6)เนื้อหาทางเพศที่มีลักษณะน่าอูจาตบดตีและวิญญูชนทั่วไปไม่พึงกระทำกัน

(7)เนื้อหาที่มีลักษณะบรรยายทำให้เกิดการจินตนาการในเรื่องที่เกี่ยวกับการร่วมเพศ หรือ
ข้อความ หรือที่ทำให้ปรากฏการนำเสนอ บรรยายให้ปรากฏในลักษณะลามกอนาจาร

(8)ฯลฯ

ทั้งนี้การพิจารณานั้นให้คำนึงถึงคุณค่าทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ ศิลปกรรมและเนื้อหา
ความรุนแรงประกอบเนื้อหาของวัตถุนั้นด้วย

อนึ่ง การพิจารณาคุณค่าทางศิลปกรรมนั้นให้คำนึงถึงความคิดเชิงสร้างสรรค์ของผู้ทำหรือ
ก่อให้เกิดงานศิลปกรรมนั้น และต้องเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าอยู่ในตัวของวิญญูชนผู้พบเห็นมากกว่า
การกระตุ้นหรือปลุกเร้าช่วยในกามารมณ์ หรือลักษณะอื่นใดที่บรรยายให้เห็นถึงการกระทำในทางเพศ ไม่ว่า
งานศิลปกรรมนั้นจะถูกถ่ายทอดเนื้อหาในรูปแบบของภาพวาด ภาพถ่าย รูปปั้น ภาพยนตร์ บทเพลง
วรรณกรรม หรือรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจำนวนมากหรือน้อยเพียงใด ทั้งต้องเป็นงานที่สามารถเปิดเผยต่อ
บุคคลทั่วไปได้โดยไม่ต้องหมกเม็ด หลบซ่อนหรือกระทำการอย่างลับ ๆ เพื่อไม่ให้บุคคลใดพบเห็น และไม่
เสื่อมคุณค่าทางศีลธรรม ไม่มีเจตนาอื่นแอบแฝง เมื่อพิจารณาลักษณะโดยรวมแล้วต้องเป็นงานที่มีลักษณะ
ส่งเสริมความคิดและสติปัญญาของบุคคลในทางที่สูงขึ้นประกอบกับการชื่นชมคุณค่าในตัวเองนั้น

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนสวัสดิ์.กฎหมายอาญาภาคความผิด.พิมพ์ครั้งที่5. กรุงเทพมหานคร,
พลสยามพริ้นตัง,2550.

คณิต ฌ นคร.กฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพมหานคร:สำนักพิมพ์
วิญญูชน,2545.

ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ.คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิดและลหุโทษ. พิมพ์ครั้งที่13.
กรุงเทพมหานคร:วิญญูชน,2559.